

FUNDACIÓ CANALS D'URGELL

Av. Jaume I, núm. 1
25230 Mollerussa

**Transformació
Econòmica**
de les terres de Lleida, Pirineu i Aran

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

MEMÒRIA 2022

Conveni de col·laboració amb Fundació Canals d'Urgell

FUNDACIÓ
CANALS D'URGELL

Activitats de l'Espai Cultural dels Canals d'Urgell

Període de vigència del conveni

Data d'inici: 01/01/22

Data final: 31/12/22

- 0.0 Presentació
- 1.0 Missió, Visió, Valors i Objectius
- 2.0 Organització
 - 2.1 Patronat
 - 2.2 Organització de la Fundació
- 3.0 Activitats i balanç social
 - 3.1 El Somni de l'Aigua
 - 3.2 Isidor, el viatger en el temps
 - 3.3 A l'aula en directe
 - 3.4 Coneix el Canal i el seu entorn
 - 3.5 Presentació de les activitats i els tallers curs 2022 - 2023
 - 3.6 Difusió i comunicació
 - 3.7 Altres activitats i col·laboracions
- 4.0 Dades econòmiques
- 5.0 Annexos
 - 5.1 Graella visitants amb tipologia dels visitants
 - 5.2 Fulls reserva activitats
 - 5.3 Dossier presentació activitats educatives docents
 - 5.4 Llistat signatures dels assistents presentació 29 maig de 2022
 - 5.5 Llistat signatures dels assistents jornada de portes obertes 28 i 29 de desembre de 2022
 - 5.6 Dossier de premsa
 - 5.7 Factures, nòmines i excel·lents despeses

0.0 Presentació

La Fundació Canals d'Urgell neix fruit de la voluntat de la Comunitat General de Regants dels Canals d'Urgell de retornar a la societat del territori de la Plana de Lleida, les cinc comarques dels Canals d'Urgell tot allò que el territori i la seva gent ha invertit en la infraestructura durant els seus 160 anys de vida. I ho volia fer a través de la figura d'una organització sense ànim de lucre i amb total transparència.

La Fundació és constitueix formalment davant notari el 26 de maig de 2021 i queda registrada al Protectorat de la Generalitat de Catalunya el 28 de febrer de 2022 amb núm. 3266, com a Fundació de caràcter cultural.

Un dels objectius de la Fundació Canals d'Urgell és el de gestionar espais culturals i de memòria que parlin, investiguin i difonguin no només la història del territori sinó també la del propi Canal d'Urgell com l'ECCU (Espai Cultural dels Canals d'Urgell) situat a la planta baixa de la Casa Canal.

Un espai de memòria que explica, estudia i difon l'abans, el durant i el després de la transformació del territori gràcies a la construcció dels Canals d'Urgell, així com també dibuixa el projecte de futur de l'àrea regada i també la part més humana d'aquesta història de superació, com poden ser les històries particulars de la gent que ho ha fet possible amb l'exposició «Els Canals d'Urgell i la seva gent».

1.0 Missió, Visió, Valors i Objectius

La nostra missió és la de ser l'entitat que vetlla per la protecció, preservació i divulgació del patrimoni cultural i natural vinculats amb els Canals d'Urgell, amb l'aigua com a eix central.

La Fundació neix fruit de la voluntat de la Comunitat General de Regants dels Canals d'Urgell, qui vol retornar a la societat tot aquell esforç que la societat i el territori ha invertit ens els Canals d'Urgell durant els 160 anys de la seva existència.

La Fundació ha de ser la punta de llança de la protecció i la difusió dels Canals d'Urgell, l'aigua i el paisatge, i ha d'establir aliances amb tots els agents del territori.

Les activitats de la fundació es centren en els següents àmbits:

- l'educació i la formació
- la cultura i la divulgació
- la gestió d'equipaments culturals com l'Espai Cultural dels Canals d'Urgell
- la preservació del medi ambient i entorn natural
- la preservació i difusió del patrimoni
- la responsabilitat social

2.0 Organització

2.1 Patronat

Patrons nats

- Sr. Amadeu Ros Farré (President) · CGRCU
- Sr. Ramon Llavall (Vicepresident) · CGRCU
- Sr. Jaume Torres Minguell (vocal) · CGRCU
- Sr. Abel Gallart Gallart (vocal) · CGRCU
- Sr. Josep Maria Comabella (vocal) · CGRCU
- Sr. Josep Maria Pasqual (vocal) · CGRCU
- Sr. Josep Maria Castelló Balañà (vocal) · CGRCU
- Sra. Ramona Creus Aragoncillo (vocal) · CGRCU

Patrons nominals

- Sr. Josep Maria Pujol Gorné
- Sr. Gaspar Feliu Monfort

Maribel Pedrol Esteve · Secretaria no patrona

2.2 Organització de la Fundació

Maribel Pedrol Esteve · Directora de la Fundació i de l'Espai Cultural dels Canals d'Urgell

Núria Codina Montull · Recepcionista, guia i educadora de l'Espai Cultural dels Canals d'Urgell

3.0 Activitats i balanç social

3.1 El somni de l'aigua

Les visites a l'ECCU poden variar segons la tipologia del visitant, la seva edat o les seves preferències. De la mateixa manera que tenim visites infantils per a escoles i famílies amb infants, les visites per a escolars de cicle mitjà i superior, visites per escolars de secundària i universitaris i les visites per adults s'emmarquen dins de l'activitat anomenada «El somni de l'aigua».

Des del gener fins a setembre les visites s'han efectuat per l'Espai Permanent de l'ECCU on s'explica l'abans, el durant i el després del territori i el seu canvi i transformació paisatgística, social i econòmica gràcies a la construcció dels Canals d'Urgell i a més a més de la sala de les columnes on hi havia l'exposició «Els Canals d'Urgell i la seva gent» i la sala d'exposicions temporals on les exposicions anaven canviant però sempre sota la temàtica del territori i l'aigua com a excusa.

Del setembre al desembre les dues sales d'exposicions temporals han estat tancades per unes obres de remodelació de les exposicions que tenen per objecte explicar, d'una manera immersiva i novedosa, el projecte de futur dels Canals d'Urgell i també modernitzar i donar un altre caire a l'exposició de la gent del Canal. Aquest nou projecte de la Comunitat General de Regants dels Canals d'Urgell està inclòs en l'eix 6 «Paisatges de Ponent» del Patronat de Promoció Econòmica de la Diputació de Lleida i subvencionat pels fons FEDER Catalunya.

Mentre han durat les obres a les sales d'exposicions la visita s'acabava a l'auditori amb una presentació sobre l'exposició «Els canals d'Urgell i la seva gent» i es van dissenyar i editar uns fulletons amb les explicacions pertinents.

Balanç social de l'activitat «El Somni de l'aigua»

Núm. de visites guiades realitzades: 143

Núm. de visitants no escolars: 1.305

Núm. de visites guiades per a escolars: 19

Núm. d'escoles participants: 12

Núm. de visitants escolars: 602

Indicador a la memòria 2022: 1.000 visitants

Visitants totals: 1.907 visitants

*S'adjunta annex amb fulls de reserva i graella d'escoles participants.

3.2 Isidor, el viatger en el temps

Aquesta activitat ha estat pensada i dissenyada per poder explicar l'arribada de l'aigua als més petits de l'escola. Una activitat duta a terme amb un titella que acompanya als visitants pel recorregut de l'ECCU i els va explicant des de la realitat del desert del Clot del dimoni es passa a ser el clot de l'aigua gràcies a la construcció dels Canals d'Urgell que com a venes van transportant l'aigua des del riu Segre fins a les nostres cases.

Balanç social de l'activitat

Núm. de visites guiades per a escolars: 14

Núm. d'escoles participants: 4

Núm. de visitants escolars: 277

Indicador a la memòria 2022: 250 visitants

Visitants totals: 277 visitants

*S'adjunta annex amb fulls de reserva i graella d'escoles participants.

3.3 A l'aula en directe

Aquesta activitat ha estat dissenyada per poder garantir que l'ECCU continui funcionant en moments en que es faci difícil accedir a l'espai (confinament) o per a escoles i centres que els sigui difícil el desplaçament fins a Mollerussa però que vulguin gaudir de l'experiència de viatjar cap al passat per poder conèixer que va significar els Canals d'Urgell pel nostre territori.

Aquesta una proposta pedagògica i audiovisual que té com a objectiu donar a conèixer diversos continguts actuals i transversals sobre activitats, feines i experiències del món real, connectar als protagonistes amb els nens d'una forma directa. Amb aquesta experiència els nens i nenes s'emportaran un gran record i coneixements apresos d'una manera diferent i sorprenent. És projecte impulsat per professionals de diferents àmbits, professionals de l'educació i professionals del món audiovisual com a eina innovadora pels menors i els educadors, i que pot donar un impuls important per continuar el treball d'aprenentatge dels i les alumnes.

Es planteja fer una connexió telemàtica fent servir la plataforma Zoom entre un entorn professional, cultural o d'interès pedagògic i l'aula d'un centre educatiu. Per tal de garantir la connexió i la millor qualitat de l'experiència incorporarem un tercer convidat a cada sessió, el control d'emissió audiovisual de l'experiència A L'AULA EN DIRECTE, l'objectiu serà mantenir estable la connexió amb l'aula en tot moment, i poder compartir continguts complementaria a cada sessió, en forma de vídeos i presentacions amb els alumnes, des del mateix control d'emissió.

Per garantir una experiència enriquidora i completa proposem dues activitats senzilles, abans i durant l'activitat. El projecte A L'AULA EN DIRECTE us convida a connectar amb l'Espai Cultural de Mollerussa en directe. Per aquest motiu hem preparat activitats perquè els alumnes creïn preguntes interessants que els ajudin a aprofundir en els seus coneixements de l'entorn d'una infraestructura de regadiu d'aquestes dimensions. Els alumnes i professorat poden preparar una sessió de creació de preguntes per descobrir el funcionament de la infraestructura. Més endavant, el professorat pot valorar de fer una tercera sessió de síntesi d'aprenentatges o fer algun recull a l'aula.

Balanç social de l'activitat

Núm. d'escoles participants: 0

Núm. d'escolars: 0

Indicador a la memòria 2022: 250 participants

Participants totals: 0

L'explicació de que aquesta activitat no hagi tingut acceptació és que els centres els cursos 2021-2022 i 2022-2023, sortint del confinament han preferit fer activitats fora del centre i de les escoles i per tant, la tenim preparada per si en un futur ens trobem en situacions de confinament o restricció de sortides.

3.4 Coneix el Canal i el seu entorn

Activitat que consisteix en sortir a descobrir el canal i les seves infraestructures in situ. Es coneixen i es viuen infraestructures com:

L'assut de la captació

La primera casa de comportes vella

La primera casa de comportes nova

El pont de ferro d'Agramunt

La trinxera de la Caserna

El terraplè de Castellserà

L'inici de la primera séquia principal

El nou tram pilot de la primera séquia principal on la via verda i la biodiversitat hi són presents.

Balanç social de l'activitat

Núm. de sortides per a escolars: 2

Núm. d'escoles participants: 2

Núm. d'escolars: 83

Per a grups no escolars, aquest any 2022 també s'han començat a realitzar les visites guiades a les infraestructures dels Canals d'Urgell i de moment només s'ha dissenyat i dut a terme la visita a la captació del Canal d'Urgell a la presa del Tossal de Ponts.

La primera visita inaugural es va fer el 13 de setembre de 2022, dia de la festa Major de Ponts i a partir d'aquell dia s'han anat realitzant un dissabte al mes coincidint amb l'obertura o tancament de la infraestructura.

S'han realitzat visites els dies:

- 13 de setembre
- 15 d'octubre
- 19 de novembre
- 10 de desembre

Núm. de visites: 6

Núm. de participants de l'activitat: 407

Indicador a la memòria 2022: 100 participants

Participants totals: 490 visitants

* S'adjunta annex amb graella de participants i cartell de l'actuació

3.5 Presentació de les activitats i els tallers per al curs 2022 - 2023

Aquest any 2022, des de la Fundació s'han reformulat els serveis educatius que s'ofereixen als centres educatius que sol·liciten visitar les instal·lacions de la Fundació a través de les visites a l'ECCU o a les infraestructures dels Canals d'Urgell.

Les visites guiades que s'ofereixen als centres educatius a l'ECCU són:

- L'Isidor, el viatger del temps
- El somni de l'aigua
- De la «Sociedad Anónima Canal de Urgel» a la Comunitat General de Regants dels Canals d'Urgell
- A l'aula en directe

Les activitats i tallers dissenyats per complementar les visites guiades a l'espai són:

- Els sentits de l'aigua
- El sisè sentit de l'aigua
- El cap de gespa

- Fes el teu propi hort
- Pensem el que mengem
- Els misteris de l'aigua màgica
- Fem un canal?
- Els Canals d'Urgell, patrimoni natural
- Aigua i tecnologia. Passat, present i futur

FUNDACIÓ CANALS D'URGELL
OFERTA EDUCATIVA CURS 22-23
VISITES I TALLERS PER ESCOLES I INSTITUTS A l'Espai Cultural dels Canals d'Urgell

TIPUS DE VISITA	INFANTIL	PRIMÀRIA CICLE INICIAL	PRIMÀRIA CICLE MITJÀ	PRIMÀRIA CICLE SUPERIOR	SECUNDARIA
L'Isidor, el viatger del temps	X	X			
El somni de l'aigua			X	X	
A l'aula en directe			X	X	X
Sortida: Coneguem les grans infraestructures de la part alta del Canal	X	X	X	X	X
De la «SA Canal de Urgel» a la Comunitat General de Regants					X
TIPUS D'ACTIVITAT o TALLER	INFANTIL	PRIMÀRIA CICLE INICIAL	PRIMÀRIA CICLE MITJÀ	PRIMÀRIA CICLE SUPERIOR	SECUNDARIA
Els sentits de l'aigua	X				
El sisè sentit de l'aigua		X			
El cap de gespa		X	X		
Fes el teu propi hort				X	X
Pensem el que mengem		X	X	X	
Fem un canal?			X	X	
Els Canals d'Urgell i el seu patrimoni natural	X	X	X	X	X
Els misteris de l'aigua màgica		X	X	X	
Aigua i tecnologia. Passat, present i futur					X

S'han fet dues actuacions per donar a conèixer als docents dels centres de l'àmbit dels Canals d'Urgell les noves propostes expositives i educatives per al curs 2022 – 2023.

1. Durant el mes de maig ens vam posar en contacte amb els Centres de Recursos Pedagògics de les cinc comarques (La Noguera, l'Urgell, el Pla d'Urgell, les Garrigues i el Segrià) per convidar als directors i caps d'estudi dels centres educatius de la seva comarca a visitar i conèixer de primera mà les visites de l'ECCU per als seus estudiants i tota la nova i ampliada oferta educativa d'activitats i tallers que complementen les visites escolars. Només van respondre els serveis educatius del Pla d'Urgell i el 26 de maig de 2022 es va dur a terme la presentació als directors i caps d'estudi de les escoles de primària del Pla d'Urgell.

* S'adjunta annex amb el dossier que es va repartir als assistents i el llistat d'assistents a la presentació.

2. Com que la primera acció duta a terme no va ser ben acollida per la resta de comarques es va decidir fer una altra actuació durant les vacances lectives de Nadal. Es va preparar dos dies de jornades de portes obertes adreçades a docents on a més a més de convidar-los a conèixer com es realitzen les diferents visites a l'ECCU els explicàvem i els donàvem a conèixer les activitats.

* S'adjunta annex amb el llistat d'assistents i el cartell per fer difusió i donar visibilitat a la convocatòria.

Indicador a la memòria 2022: integrants 5 comarque

Participants totals: 29 Participants

3.6 Difusió i comunicació

71 impactes

45 de premsa impresa

26 de mitjans digitals

Audiència: 4.548.645 lectors

Difusió*: 278.940 exemplars

Valor monetari:** 34.877 € mínim

* Nombre d'exemplars adquirits pels lectors, tant premsa escrita com digital.

** Doncs hi ha impactes dels quals no es disposa de la valoració econòmica.

*S'adjunta annex amb el dossier de premsa.

3.7 Altres activitats i col·laboracions

- ✓ 11 de març. Col·laboració amb la XX Jornada Reg i Futur de la Comunitat General de Regants dels Canals d'Urgell fent la tasca de moderació i presentació de la jornada i els ponents.

Balanç social: 400 participants

- ✓ 18 - 20 de març. Participació conjunta amb la Comunitat General de Regants dels Canals d'Urgell a la Fira de Sant Josep de Mollerussa.

- ✓ 5 d'abril. Presentació del projecte «Camins d'aigua» al III Fòrum d'Ecoturisme de Catalunya. Auditori de la Casa Canal.

Balanç social: 150 participants

- ✓ 30 d'abril. Visita guiada i kahoot sobre el passat, el present i el futur dels Canals d'Urgell, en col·laboració amb la «Mobile week Mollerussa 2022» amb la realització de l'activitat «Aigua i tecnologia. Passat, present i futur», en el marc del Mobile World Capital Barcelona.

Balanç social: 24 participants

- ✓ 14 de maig. Celebració de Sant Isidre del Canal a la presa del Tossal a Ponts. Presentació de la Fundació als membres de la Junta de Govern de la Comunitat General de Regants dels Canals d'Urgell. Xerrada a càrrec del Dr. Ximo Comanys dels treballs de restauració del Crist crucificat, del sagrari i de l'ermita de Sant Isidre del Canal.

Balanç social: 80 participants

- ✓ 21 de maig. Nit de museus i presentació de l'exposició temporal Aixovars. Col·lecció privada de Victòria Antó.

Balanç social: 50 participants

- ✓ Maig - Agost. Exposició temporal «Aixovars»

Balanç social: 260 participants

- ✓ 29 de maig. Conferència «Les dones dels Canals d'Urgell. Passat, present i futur» en el marc del Cicle de Dones 2022, organitzat pel Consorci de l'estany d'Ivars i Vila-sana.

Balanç social: 20 participants

- ✓ 13 de setembre. Jornada de portes obertes a la presa del Tossal en motiu de la Festa Major de Ponts.

Balanç social: 100 participants

- ✓ 25 de setembre. Col·laboració amb el concurs de pintura ràpida Ciutat de Mollerussa. Lloc de realització Casa Canal en motiu del 160 è aniversari del reg de la primera finca dels Canals d'Urgell.

- ✓ 15 d'octubre. Xerrada «El projecte de conservació i difusió del patrimoni Ponts. El Canals d'Urgell i l'inici de les visites guiades», en el marc de la 1a trobada de Dones del món rural a Ponts, reptes de futur.

Balanç social: 25 participants

- ✓ 19 de novembre. Presentació del llibre de la Lluïsa Pla «Manel Girona» a l'ermita de Sant Isidre del Canal.

Balanç social: 10 participants

- ✓ 28 i 29 de desembre. Jornada de portes obertes adreçada a docents per explicar-los les diferents propostes educatives dissenyades pels escolars.

Balanç social: 20 participants

* S'adjunta annex amb els cartell per fer difusió i fotografies de les activitats.

4.0 Dades econòmiques

ACTIVITAT	FACTURA O DESPESA ASSOCIADA	DESPESA SUBVENCIONABLE	DESPESA REAL
El Somni de l'Aigua	Nòmines	17.250,00 €	21.913,73 €
Isidor, el viatger en el temps	Nòmines	14.250,00 €	18.159,53 €
A l'aula en directe	Nòmines	1.500,00 €	1.910,28 €
Coneix el Canal i el seu entorn	Nòmines	1.250,00 €	
	Quilometratge	150,00 €	335,04 €
Presentació de les activitats i els tallers curs 2022 - 2023	Nòmines	1.350,00 €	
	Material oficina fungible	150,00 €	198,85 €
Difusió i comunicació	Nòmines	1.500,00 €	1.910,28 €
		37.500,00 €	44.427,71 €

5.0 Annexos

- 5.1 Graella visitants amb tipologia dels visitants**
- 5.2 Fulls reserva activitats**
- 5.3 Dossier presentació activitats educatives docents**
- 5.4 Llistat signatures dels assistents presentació 29 maig de 2022**
- 5.5 Llistat signatures dels assistents jornada de portes obertes 28 i 29 de desembre de 2022**
- 5.6 Dossier de premsa**
- 5.7 Factures, nòmines i excell despeses**